

LATVIJAS REPUBLIKAS SAEIMA
TAUTSAIMNIECĪBAS, AGRĀRĀS, VIDES UN REĢIONĀLĀS POLITIKAS KOMISIJA

Reģistrācijas nr. LV 900 000 283 00 • Jēkaba iela 11, Rīga, LV-1811
Tālrunis: 6708 7305 • Fakss: 6708 7374 • E-pasts: saeima@saeima.lv

15.07.2016.

Nr. 142.9/8 - 13 - 12/16

Uz 19.05.2016. Nr. 142.8/6 - 33 - 12/16

Deputātam R.Balodim

Tautsaimniecības, agrārās, vides un reģionālās politikas komisija (turpmāk - komisija) ir saņēmusi Jūsu vēstuli par Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma priekšlikumu izvērtēšanu.

Komisija informē, ka 2015.gada 29.septembrī, mēnesi pirms Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma pieņemšanas, notika komisijas izbraukuma sēde Ekonomikas ministrijā, kurā ministre D.Reizniece-Ozola iepazīstināja deputātus ar Ekonomikas ministrijas galvenajiem darbības virzieniem un prioritātēm 2015. un 2016.gadam. Deputātu un ministriju pārstāvošo personu starpā izvērsās diskusijas par prioritātēm būvniecības, tūrisma, uzņēmējdarbības atbalsta, patērētāju tiesību aizsardzības un citās ministrijas kompetences jomās, kā arī detalizētāk tika prezentēti tie likumprojekti, kurus tuvākajā laikā plānots iesniegt izskatīšanai Saeimā. Sarunas gaitā deputāti lielu uzmanību pievērta būvniecības nozarei un tajā pastāvošajām problēmām, kā arī informēja ministriju par Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma projekta izanalizētajām problēmām un priekšlikumiem būvniecības jomā.

Pēc ziņojuma pieņemšanas komisija ir vērsusies pie Ekonomikas ministrijas ar lūgumu izvērtēt Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma B daļā "Būvniecības jomas normatīvais regulējums un uzraudzības sistēma" secināto un noteikt veicamo darbu plānu.

Papildus tam, komisija ir noslēgusi uzņēmuma līgumu ar būvniecības nozares neatkarīgu ekspertu un praktiķi par Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma secinājumu un priekšlikumu analīzi, lai komisijai būtu pietiekams informācijas apjoms turpmāko, ar būvniecības nozari saistīto, problēmjauditājumu risināšanai.

Sazinoties ar Ekonomikas ministrijas būvniecības departamenta atbildīgajām personām, komisija informē, ka pēc Ministru kabineta 2016.gada 26.janvāra sēdē pieņemtā informatīvā ziņojuma "Par Parlamentārās izmeklēšanas komisijas par Latvijas valsts rīcību, izvērtējot 2013.gada 21.novembrī Zolitūdē notikušās traģēdijas cēloņus, un turpmākajām darbībām, kas

SĀEIMAS KANCELEJA

1
15-07-2016

Plkst. 020

veiktas normatīvo aktu un valsts pārvaldes un pašvaldību darbības sakārtošanā, lai nepieļautu līdzīgu traģēdiju atkārtosanos, kā arī par darbībām minētās traģēdijas seku novēršanā galaziņojumā ministrijām noteikto uzdevumu izvērtējumu” (<http://tap.mk.gov.lv/lv/mk/tap/?pid=40374906&mode=mk&date=2016-01-26>) atbildīgajām ministrijām uzdotiem uzdevumiem, Ekonomikas ministrija ir sastādījusi darbības plānu būvniecības jomas normatīvo aktu uzlabošanā un sistēmisko trūkumu novēršanā. Jau šobrīd Ekonomikas ministrija ir veikusi virkni darbību, kas izriet no Zolitūdes traģēdijas parlamentārās izmeklēšanas komisijas galaziņojuma secinājumiem un priekšlikumiem, kā piemēram ir veiktas vairākas izmaiņas Ministru kabineta noteikumos - Vispārīgajos būvnoteikumos (MK 19.08.2014. noteikumi Nr.500), kas precizē būvniecības dalībnieku atbildību, Ēku būvnoteikumos (MK 02.09.2014. noteikumi Nr.529) un citos iepriekš neklasificēto inženierbūvju būvnoteikumos (MK 16.09.2014. noteikumi Nr.551), kur nosaka, papildus iepriekšējam regulējumam, atvieglotus būvniecības procesus, kuriem iepriekš bija nepieciešams izstrādāt būvniecības ieceres dokumentāciju un to saskaņot ar būvvaldi. Precizētas redakcija attiecībā uz neskaidriem vai interpretējamiem jautājumiem. Precīzāk noteikti gadījumi, kad ir nepieciešams topogrāfiskais plāns būvniecības ieceres dokumentācijas izstrādāšanā. Papildus tam, saistībā ar jaunajiem grozījumiem būvniecības normatīvajos aktos un Būvniecības informācijas sistēmas funkcionalitāti, tika rīkoti semināri būvvalžu darbiniekiem, kur tika diskutēts par biroja kompetenci publisku ēku būvdarbu kontrolē un ekspluatācijas uzraudzībā, kur tika panākta vienošanās par konkrētiem priekšlikumiem normatīvo aktu papildināšanai.

Kā svarīgs pasākums jāmin, ka Ekonomikas ministrija ir uzsākusi Būvniecības informācijas sistēmas tālāku attīstību un pilnveidošanu virzoties tuvāk mērķim, kāds tas tika noteikts un iezīmēts komisijas sēdēs pieņemot jauno Būvniecības likumu.

Ekonomikas ministrija informēja, ka no 2016.gada 31.maija līdz 3.jūnijam Rīgā norisinājās Ekonomikas ministrijas un Būvniecības valsts kontroles biroja (turpmāk – Birojs) rīkotā “Būvniecības nedēļa 2016”, kas ir lielākais publiskās diskusijas forums par veicamajam uzdevumiem būvniecības nozarē. Nedēļas ietvaros tika panāktas virkne vienošanās ar nozari par kuriem līdz šim notika aktīvas diskusijas.

Valdība un Latvijas Būvuzņēmēju partnerības vadītāja nozares vārdā kopā ar 11 citām nozares organizācijām parakstīja būvniecības nozares un valdības sadarbības memorandu. Parakstot Latvijas valdības un būvniecības nozares sadarbības memorandu par ēnu ekonomikas mazināšanu nozarē un rīcības plānu 2016.–2018. gadam par prioritāri veicamajiem uzdevumiem:

1) uz 2019. gada sākumu par 20 % palielināt būvniecības nozares tirgus pieaugumu salīdzinājumā ar 2015. gadu, izpildot šādus uzdevumus:

- Tehnisko un administratīvo prasību pārskatīšana normatīvajā līmenī, ievērojot Eiropas Savienībā valdošo pieeju līdz 30.06.2017.;
- Publisko iepirkumu un ar to saistītā regulējuma pilnveidošana līdz 01.07.2017.;

- Vidējā termiņa politikas plānošanas dokumenta izstrāde būvniecības nozares attīstībai un lielo būvniecības projektu vidējā termiņa stratēģiskā plānošana līdz 31.12.2016.
 - Autoceļu infrastruktūras uzturēšanas un attīstības finansēšanas modeļa priekšlikuma izstrādāšana līdz 31.08.2016.
- 2) *līdz 2019. gadam samazināt ēnu ekonomikas īpatsvaru būvniecības nozarē vismaz par 50% salīdzinājumā ar 2015. gadu un sasniegt nozarē nodarbināto vidējā atalgojuma atbilstību vidējam atalgojumam valstī, izpildot šādus uzdevumus:*
- Minimālo atalgojumu līmeņu noteikšana būvniecības nozarē, izmantojot ģenerālvienošanos līdz 01.01.2017, vai ieviešot references atalgojuma līmeņus ar normatīvā regulējuma palīdzību.;
 - Būvniecības pakalpojumu līgumu standartu izstrāde un nostiprināšanas normatīvajā līmenī līdz 01.01.2018.;
 - ID karšu sistēmas ieviešana būvniecības nozarē strādājošajiem līdz 01.01.2019.;
 - Būvniecības nozares ētikas standarta izstrāde un pieņemšana līdz 01.07.2017.
- 3) *uz 2019. gada sākumu nodrošināt būvniecības nozares eksporta apjoma pieaugumu par 20 % salīdzinājumā ar 2015. gadu, izpildot šādus uzdevumus:*
- Būvniecības dokumentu aprites digitalizācija, veicinot pakāpenisku pāreju uz elektronisku datu apriti un uzglabāšanu līdz 31.12.2018.;
 - Izglītības standartu pārskatīšana, sasaistot tos ar profesijas standartiem un pietuvinot darba tirgus prasībām, kā arī nodrošināt profesionālās izaugsmes iespējas, piedāvājot iespēju pilnveidot zināšanas mūža garumā;
 - Mērķtiecīgs būvniecības pakalpojuma eksporta atbalsts, īstenojot ekonomisko pārstāvniecību konsultatīvu un tirgus izpētes atbalstu.

Būvniecības nedēļas Standartizācijas dienā tika secināts, ka tuvākajā laikā nepieciešams izstrādāt jaunus būvnormatīvus, kuros atbilstoši Būvniecības likuma pilnvarojumam tiek noteiktas tehniskās prasības būvēm atbilstoši likumā noteiktajam būvju iedalījumam. Būvnormatīvos tiek noteiktas konkrēto būvju funkcionālās prasības, kas ir saprotamas būves pasūtītājam. Attiecīgo prasību sasniegšanu var nodrošināt izmantojot standartizētus risinājumus, par kuriem rūpējās attiecīgās standartizācijas tehniskās komitejas. Īpaši atbalstāmi ir Eiropas un starptautiskie standarti, kā arī nacionālie standarti, kuros tiek noteikta kārtība attiecīgo darbu izpildē, t.sk. projektēšanā, būvdarbu veikšanā, būvju uzturēšanā un remontdarbu veikšanā.

Diskusijā par būvniecības izglītības kvalitāti, izmaiņām un izaicinājumiem tika diskutēts par nepieciešamību radīt sadarbības un diskusijas platformu, uz kuras pamata aizsāktos aktīva sadarbība un diskusija starp nozari un tehniskās izglītības iestādēm, lai precīzi nedefinētu būvniecības nozares vajadzības attiecībā uz speciālistu kvalifikāciju un panāktu mācību programmu atbilstošas izmaiņas. Bez tam, nozarei būtu jāveicina un jāmotivē speciālistus pabeigt mācības, kā arī finansiāli jāatbalsta skolas/ augstskolas mūsdienīga laboratoriju un cita mācībām nepieciešamā aprīkojuma iegādei.

Turpmāk veicamie uzdevumi:

- akreditēt pilnveidoto studiju būvinženieru programmu;
- izveidot studentu laboratoriju būvinženieru programmas vajadzībām;
- iesaistīt arhitektūras un citus ar būves dzīves ciklu saistīto fakultāšu studentus kopīgu projektu izstrādē, kas balstīti uz BIM programmnodrošinājuma bāzes

Ekonomikas ministrijas pārstāvji informē, ka š.g. 7.jūnijā ir nodibināta jauna standartizācijas tehniskā komiteja "Tipveida līgumi būvniecībā"

Pasaules attīstīto valstu praksē vairumā gadījumos tiek lietotas Starptautiskās Inženierkonsultantu federācijas (FIDIC) tipveida līguma formas. Latvijā būvniecības nozarē tiek lietotas vairākas tipveida formas dažādiem ar būvniecības procesa nodrošināšanu saistītiem pakalpojumiem. Bez minētajām tipveida līguma formām FIDIC piedāvā arī metodiskos norādījumus tipveida līguma noteikumu piemērošanai, kā arī vairākas vadlīnijas un rekomendācijas būvdarbu un pakalpojumu līgumu sastādīšanai.

Standartizācijas tehniskajā komitejā LVS/STK 30 "Būvniecība" savulaik tika ierosināts būvniecības nozares speciālistu vajadzībām izstrādāt nacionālo standartu par būvdarbu līgumiem (šobrīd LVS 283:2000 "Būvdarbu līguma vispārīgie noteikumi valsts pasūtījumiem", spēkā esošs). Standarts LVS 283:2000 pēc sava satura un būtības ir uzskatāms par vienkāršotu FIDIC noteikumu interpretāciju, kas piemērota lietošanai vietējā tirgus apstākļos. Standarts ietver būvdarbu līguma vispārīgos noteikumus valsts pasūtījumiem un paredzēts lietošanai, sagatavojot valsts pasūtījuma līgumus būvdarbiem, izņemot transporta infrastruktūras (autoceļu) būvniecībai. Kopš standarta LVS 283:2000 apstiprināšanas dienas tas nav pārskatīts un ir novecojis.

Būvniecības regulējuma pilnveidošanas darbā ir jāņem vērā, ka jaunais regulējums ir stājies spēkā tikai 2014.gada 1.oktobrī un par tā darbību praksē vēl nevar izdarīt pilnvērtīgus secinājumus.

Komisija komunicē ar Ekonomikas ministriju un regulāri iegūst informāciju par izmaiņām būvniecības nozarē, tai skaitā seko līdzi veicamo uzdevumu izpildei un ir gatava, atsākoties Saeimas sesijai, turpināt izskatīt problēmjautājumus tāpat arī piedāvātos risinājumus un normatīvo aktu pilnveidošanas priekšlikumus, lai veicinātu būvniecības nozares ilgtspējīgu un kvalitatīvu attīstību.

Ar cieņu,

Romāns Naudiņš
komisijas priekšsēdētājs

Raitis Glāzers 67087356